

СМЕТНА ПАЛАТА
на Република България

ДО
ИНЖ. ДИМИТЪР ГАВАЗОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА
СУНГУРЛАРЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГАВАЗОВ,

На основание чл. 54, ал. 15 от Закона за Сметната палата, приложено Ви изпращаме окончателен Одитен доклад № 0400212224, съдържащ квалифицирано мнение относно консолидирания годишен финансов отчет на община Сунгурларе за 2023 г., и приложеният към него одитиран годишен финансов отчет.

Приложение: съгласно текста.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Димитър Главчев)

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА № 0400212224

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Сунгурларе за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията.....	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет.....	4
Квалифицирано мнение.....	4
База за изразяване на квалифицирано мнение.....	4
Други въпроси - отписване на изплатени аванси на контрагенти, поради погасяването им по давност.....	10
Правно основание за извършване на одита.....	10
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	11
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	11
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет.....	12
Коригирани неправилни отчитания.....	13
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	19
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства.....	20

определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направения извод.

През 2023 г., в три⁶ от шест ВРБ не е извършен преглед за преценка/обезценка на НДА. Последният извършен преглед в ОУ „Христо Ботев“, с. Лозарево и ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Грозден (2022 г.), и в средно училище (СУ) „Христо Ботев“, гр. Сунгурларе (2021 г.) са извършен формално.

При наличие на основание за това, във ВРБ не е извършен преглед за преценка/обезценка на НДА, на обща стойност 2 667 947 лв., в т.ч. в отчетна група „Бюджет“ (2 519 093 лв.⁷) и в отчетна група ДСД (148 854 лв.⁸).

Не са спазени указанията, дадени с т.т. 16.21, 16.24, 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г. и т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г. на МФ, относно извършване на преглед на съществуващите счетоводни оценки на ДМА и коригиране стойността им в случаите на очевидно нереално занижени или завишени отчетни стойности, по които към датата на изготвяне на финансовия отчет се водят тези активи.

Не са спазени изискванията, посочени в т. 11 и т. 21.6 от раздел II „Отчитане на дълготрайни материални и нематериални активи“ от СчП на общината за извършване на преглед за преценка на нефинансови дълготрайни активи веднъж на две години.

Допуснатото е оценено като съществено по характер.

3. В Община Сунгурларе за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. са новоактувани 23 броя поземлени имота – общинска собственост, непризнати в отчетността на общината в предходни отчетни периоди, с обща площ 62,843 дка, които са признати в отчетна група ДСД по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, неправилно по данъчна оценка, определена към периода на съставяне на акта за общинска собственост (АОС), на обща стойност 43 846 лв. Данъчната оценка на балансово признатите поземлени имоти не е надежден индикатор за справедливата им стойност към датата на съставяне на финансовия отчет. В СчП на община Сунгурларе е определено, когато активите са получени в резултат на безвъзмездна сделка, да се оценяват по справедлива стойност.⁹

На одитния екип не е предоставена информация за извършен от общината анализ доколко данъчната оценка на активите се явява надежден индикатор за определяне на тяхната справедлива стойност, което не позволява да се потвърди използваният подход за първоначално признаване на дълготрайните активи.

По време на одита, от одитният екип са анализирани разпоредителни сделки с имоти (земи) – общинска собственост, реализирани за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. по стойности, които съществено се различават от данъчните оценки на имотите. Средната стойност, по която са признати новоактуваните имоти е 2 лв. за 1 кв.м. Средната пазарна стойност на продадените имоти е 5,13 лв. за 1 кв.м, което е 3 (три) пъти повече от отчетната стойност, по която се признават новоактуваните имоти в общината.

⁶ ОУ „Христо Ботев“, с. Лозарево; ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Грозден; В средно училище (СУ) „Христо Ботев“, гр. Сунгурларе

⁷ Сметки от подгр. 201 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ – 206 757 лв., 203 „Сгради“ – 1 600 702 лв., 204 „Машини, съоръжения, оборудване“ – 302 299 лв., 205 „Транспортни средства“ – 368 530 лв., 206 „Стопански инвентар“ – 8 826 лв., 209 „Други ДМА“ – 28 801 лв., 210 „Нематериални ДА“ – 3 179 лв.

⁸ Сметки от подгр. 220 „Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група ДСД“ – 148 854 лв.

⁹ Одитно доказателство № 03

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени изискванията на т.5 от Раздел II „Отчитане на дълготрайни материални и нематериални активи“ от СчП на община Сунгурларе, съгласно която активите, получени в резултат на безвъзмездна сделка да се оценяват по справедлива стойност.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., буква „б“ от Счетоводен стандарт (СС) № 16 „Дълготрайни материални активи“, относно изискването стойността на балансово признатите активи в отчетността на общината, да не се различава съществено от справедливата им стойност към датата на съставяне на финансовия отчет.

Допуснатото е оценено като съществено по характер.

4. При извършени одитни процедури за проверка на проведената годишна инвентаризация на активите и пасивите на община Сунгурларе (в ОБА и ВРБ¹⁰ на общината) към 31.12.2023 г., са установени следните несъответствия:¹¹

4.1. В два¹² ВРБ на община Сунгурларе и в ОБА не е извършена инвентаризация на активите, признати по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, в отчетна група ДСД. Неинвентаризираните земи, гори и трайни насаждения са на обща отчетна стойност в размер на 6 265 600 лв.

4.2. При проверка на инвентарните книги на всички второстепенни разпоредители с бюджет на общината е установено съответствие между крайното салдо на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ и активите, заведени в инвентарните им книги. Установено е неравнение в Общинска администрация (ОБА), гр. Сунгурларе, в размер на 2 185 056 лв., между крайното салдо на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ в оборотната ведомост (6 206 816 лв.) и активите, заведени в инвентарната книга (8 391 872 лв.). В ОБА, гр. Сунгурларе към 31.12.2023 г. не е извършен анализ на крайното дебитно салдо на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, поради което одитният екип не може да потвърди салдото по сметката.

Не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 2 от ЗСч относно получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представляваща най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на общината.

Не са спазени изискванията на Заповед № 614 от 27.11.2023 г. на кмета на община Сунгурларе, във връзка с извършването на годишната инвентаризация на активите и пасивите на общината, и изискванията на Раздел IV. Инвентаризация от СчП на общината, за извършване на инвентаризация на активите и пасивите през всеки отчетен период, с цел достоверното им представяне в годишния финансов отчет.

Не са спазени дадените от министъра на финансите указания в т. 39.8 от ДДС № 8 от 2023 г., относно изискването данните от окончателните годишни отчети за касово изпълнение и годишните оборотни ведомости, представени в МФ и Сметната палата, да съответстват на данните, от счетоводната система на бюджетната организация.

Допуснатото несъответствие е оценено като съществено по характер.

¹⁰ Общинска администрация, гр. Сунгурларе; ОУ „Христо Ботев“, с. Лозарево; ОУ „Васил Левски“, с. Прилеп; СУ „Христо Ботев“, гр. Сунгурларе

¹¹ Одитно доказателство № 04

¹² Общинска администрация, гр. Сунгурларе (6 206 816 лв.); ОУ „Христо Ботев“, с. Лозарево (43 406 лв.); ОУ „Васил Левски“, с. Прилеп (15 377 лв.)

5. При извършените одитни процедури за проверка на начислените амортизации, в ОБА Сунгурларе е установено неравнение между балансовата стойност на признатите дълготрайни нефинансови активи (ДНА) в баланса на ОБА и данните в амортизационния план към 31.12.2023 г., в размер на 1 397 007 лв.

Общата балансова стойност на амортизируемите дълготрайни активи от оборотната ведомост е в размер на 36 472 991 лв., а балансовата им стойност по амортизационния план е общо в размер на 35 075 984 лв.¹³

Към датата на приключване на одита, на одитния екип не са предоставени конкретни обяснения относно установената разлика.

При извършените финансови одити на ГФО на община Сунгурларе за 2021 г. и 2022 г. е установено неравнение между балансовата стойност на признатите ДНА в баланса на ОБА и данните в амортизационния план към 31.12.2021 г., в размер на 369 297 лв., и към 31.12.2022 г., в размер на 793 861 лв.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне във финансовите отчети на имущественото и финансово състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с ДДС № 05 от 2016 г. относно начисляване на разходи за амортизация на нефинансовите дълготрайни активи.

Допуснатото несъответствие е оценено като съществено по характер.

6. При извършени одитни процедури за потвърждаване на салдото по сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ се установи:

6.1. Към 31.12.2023 г., крайното салдо на сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ е на стойност 126 346 лв., от които 26 678 лв. са начислени по сметката през 2023 г. на основание изготвена справка за начислените провизии за вземания от клиенти.

За останалата стойност, в размер на 99 668 лв., на одитния екип не са представени документи и информация относно признатите провизии в предходен отчетен период.

6.2. Към 31.12.2023 г. не е извършен анализ на салдото по сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“. По данни от счетоводната система, крайното салдо на сметката е в размер на 105 766 лв., като е налице разлика в размер на 20 580 лв., спрямо салдото на сметката в консолидираната оборотна ведомост на община Сунгурларе към 31.12.2023 г.¹⁴

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 37.6 от ДДС № 20 от 2004 г. относно ежегодно извършване преглед на начислените провизии към края на годината, като при необходимост, тяхната оценка се коригира.

Не са спазени дадените от министъра на финансите указания в т. 39.8 от ДДС № 8 от 2023 г., относно изискването данните от окончателните годишни отчети за касово изпълнение и годишните оборотни ведомости, представени в МФ и Сметната палата, да съответстват на данните, от счетоводната система на бюджетната организация.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

7. Урегулиран поземлен имот (УПИ), с площ 138 кв. м., с построена в имота масивна сграда (със застроена площ от 24 кв. м.), актувани с АОС № 4343 от 08.08.2023 г.

¹³ Одитно доказателство № 05

¹⁴ Одитно доказателство № 06

са признати през 2023 г. неправилно по данъчна оценка, определена в АОС, на обща стойност 690 лв., по дебита на сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ (244 лв.) и 2039 „Други сгради“ (446 лв.).

В точка 5 от Раздел II „Отчитане на дълготрайни материални и нематериални активи“ от СчП на община Сунгурларе е определено, когато активите са получени в резултат на безвъзмездна сделка, същите да се оценяват по справедлива стойност.¹⁵

На одитния екип не е предоставена информация за извършен от общината анализ доколко данъчната оценка на активите се явява надежден индикатор за определяне на тяхната справедлива стойност, което не позволява да се потвърди използваният подход за първоначално признаване на дълготрайните активи.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., буква „б“ от СС № 16 „Дълготрайни материални активи“ и изискванията на т. 5 от Раздел II „Отчитане на дълготрайни материални и нематериални активи“ от СчП на община Сунгурларе, относно първоначална оценка на безвъзмездно придобити дълготрайни материални активи.

Неправилното отчитане е оценено по характер.

8. Установени са следните случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби:

8.1. Осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства (74,70 %) е с 0,65 пункта под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини (75,35 %), отчетена за последната година.¹⁶

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 7 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 6 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства да не е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетени за последната година, във връзка с § 2 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

8.2. В община Сунгурларе, с решение¹⁷ на Общинския съвет, е одобрена обща численост на звеното за вътрешен одит от две щатни бройки, като към 31.12.2023 г. е назначен един вътрешен одитор.¹⁸

В общината не е създаден одитен комитет. Съгласно чл. 21 от ЗПФ ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

Не са спазени разпоредбите на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС) за задължително изграждане на одитен комитет в общините с изградени звена за вътрешен одит и на чл. 21 от ЗПФ, което на основание параграф 2 от ДР на ЗПФ се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Не е спазена разпоредбата на чл. 14, ал. 2 от ЗВОПС, съгласно която вътрешният одит в общините се осъществява най-малко от двама вътрешни одитори.

¹⁵ Одитно доказателство № 07

¹⁶ Одитно доказателство № 14

¹⁷ Решение № 331 по протокол 4 от 31.01.2023 г.

¹⁸ Одитно доказателство № 15

Други въпроси - отписване на изплатени аванси на контрагенти, поради погасяването им по давност

При извършения финансов одит на ГФО на община Сунгурларе за 2022 г. е установено, че за преведени в периода от 2009 г. до 2019 г. (включително) авансови плащания на изпълнители по договори, на обща стойност 170 515 лв., признати в осем аналитични партиди на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“, за които договорената работа не е извършена и приета от общината.

Установено е, че през 2021 г. и 2022 г. не е извършвана инвентаризация на салдото по аналитични партиди на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“, а за неуредените вземания общината не е предприела действия за тяхното събиране по съдебен ред.

От предишното ръководство на община Сунгурларе не са предприети действия за защита на интересите на общината, като, при наличие на основание за това, по съдебен ред не са потърсени от контрагентите сумите за неизпълнените доставки/услуги преди изтичане на срока по давност.

През 2023 г., авансите са отписани на основание докладна записка от юриста на общината и резолюция на кмета на община Сунгурларе. Съгласно становището на юриста на общината, с изтичане на петгодишната давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок, и в настоящия случай не са възникнали предпоставки за прилагане на чл. 115¹⁹ и чл. 116 от ЗЗД, затова всички задължения, възникнали преди 31.12.2018 г., са погасени по давност към 31.12.2023 г.

Давността представлява срок, след изтичането на който не е налице възможност за принудително събирането на едно вземане. Изтичането на давностния срок не означава, че вземането не е дължимо, а че длъжникът не може да бъде принуден да изпълни своето задължение, той може да го изпълни единствено доброволно.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Сунгурларе в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-02-122 от 16.09.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

¹⁹ Чл. 116. Давността се прекъсва:

- а) с признаване на вземането от длъжника;
- б) с предявяване на иск или възражение или на искане за почване на помирително производство; ако искът или възражението или искането за почване на помирително производство не бъдат уважени, давността не се смята за прекъсната;
- в) с предприемане на действия за принудително изпълнение.

не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. При извършените одитни процедури относно начисляването на приходите и разходите от продажба на дървесина, е установено:²⁰

1.1. През 2023 г. с трима изпълнители са сключени договори за сеч, извозване до временен склад, товарене, транспорт и разтоварване на прогнозни количества дърва за местното население - на територията на община Сунгурларе.²¹ Общото количество на дървесината е 27 930 пространствени кубически метра (пр. куб. м.). Съгласно сключени анекси²² към договорите, община Сунгурларе следва да заплати авансово по 180 000 лв. (с вкл. ДДС) на трите фирми по отделно - в 14-дневен срок от подписване на анексите. Общината е изплатила авансово следните суми:

- по Договор № 180/25.07.2023 г., на 11.10.2023 г. е платен аванс, в размер на 30 000 лв. От общината е получена фактура за аванс,²³ на стойност 180 000 лв. с вкл. ДДС, която е включена в дневника на покупките за данъчен период „септември 2023 г.“ с цялата сума по фактурата. Плащането е осчетоводено по дебита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ и кредита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ на стойност 30 000 лв., без да е осчетоводен разчет за ДДС по дебита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ за ДДС с право на пълен данъчен кредит. Налице е разминаване между данъчния документ (фактурата), счетоводното записване и платения аванс.

- по Договор № 181/25.07.2023 г. на 13.10.2023 г. е платен аванс, в размер на 50 000 лв., за което от изпълнителят е издадена фактура,²⁴ на стойност 50 000 лв. с вкл. ДДС, която е включена в дневника на покупките за данъчен период „януари 2024 г.“. Плащането е осчетоводено по дебита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ и кредита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ (50 000 лв.), без да е осчетоводен разчет за ДДС по дебита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ за ДДС с право на пълен данъчен кредит.

- по Договор № 182/25.07.2023 г., на 10.08.2023 г. е платен аванс, в размер на 180 000 лв., за което от доставчикът е издадена фактура²⁵ на същата стойност с вкл. ДДС, която е включена в дневника на покупките за данъчен период „ноември 2023 г.“. Плащането е осчетоводено по дебита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ и кредита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ на стойност 180 000 лв., без да е осчетоводен разчет за ДДС по дебита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ за ДДС с право на пълен данъчен кредит (30 000 лв.).

1.1.1. Към 31.12.2023 г. в общината е постъпила една фактура²⁶ във връзка с изпълнение на Договор № 180/25.07.2023 г., на стойност 70 140 лв. с вкл. ДДС, за добито количество дърва за огрев – 2 338 пр. куб. м. За фактурата е съставено счетоводно записване неправилно по дебита на сметки 6029 „Други разходи за външни услуги“

²⁰ Одитно доказателство № 01

²¹ Договори № 180/25.07.2023 г. (11 200 пр. куб. м.), № 181/25.07.2023 г. (8 150 пр. куб. м.) и № 182/25.07.2023 г. (8 580 пр. куб. м.)

²² Анекс № 1/31.08.2023 г. към Договор № 180/25.07.2023 г., Анекс № 1/30.08.2023 г. към Договор № 181/25.07.2023 г. и Анекс № 1/09.08.2023 г. към Договор № 182/25.07.2023 г.

²³ Фактура № 2000000108/11.09.2023 г.

²⁴ Фактура № 0000011027/25.01.2024 г.

²⁵ Фактура № 1000000044/01.09.2023 г.

²⁶ Фактура № 2000000127 от 30.11.2023 г.

(58 450 лв.), вместо по сметка 3020 „Материали“ и 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (11 690 лв.), и кредита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“ (70 140 лв.).

1.1.2. От одитния екип е изискана информация от отдел „Общински горски територии“ за добитото към 31.12.2023 г. количество дървесина по трите сключени договора. Съгласно предоставените протоколи, добитата дървесина към 31.12.2023 г. по цитираните договори²⁷ е общо 18 369 пр. куб. м., в т.ч. 15 739 пр. куб. м. - предадени, и 2 630 пр. куб. м. - налични на временен склад.

Към 31.12.2023 г., количеството продадени дърва за огрев 15 695 пр. куб. м.,²⁸ на стойност 1 412 350 лв. с вкл. ДДС, са осчетоводени на начислена основа правилно по дебитата на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ (1 412 350 лв.) и кредита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (235 466 лв.) и неправилно по кредита на сметка 7199 „Други приходи“ (1 176 883 лв.), вместо по сметка 7112 „Приходи от продажби на материали“. Не са съставени счетоводни записвания за отписване на балансовата стойност на продадените дърва по дебитата на сметка 6112 „Балансова стойност на продадени материали“ в кореспонденция със сметка 3020 „Материали“ (784 750 лв.)

Придобитата дървесина, преработена и подготвена в дърва за огрев, чрез извършване на дейности²⁹ от външни доставчици, и реализирана чрез продажба на физически и юридически лица, не е осчетоводявана по съответните сметки от гр. 30 „Материали, продукция, стоки“ от СБО,³⁰ а за отразяване на продажбата не са използвани съответните сметки от подгрупи 611 „Балансова стойност на продадени материални запаси“ и 711 „Приходи от продажби на услуги, стоки и продукция“ от СБО.

Не са спазени указанията за осчетоводяването на приходите по счетоводни сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС №14 от 2013 г.

1.2. Договорената обща стойност по сключен договор № 242/27.05.2021 г. за продажба на стояща дървесина на корен, неправилно е осчетоводена през 2021 г. по дебитата на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ (306 879 лв.) и кредита на сметки 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (51 146 лв.) и 7199 „Други приходи“ (255 733 лв.). Следвало е прихода да се признава при издаване на фактури от общината за реално добита дървесина.

През 2021 г. е получена авансова вноска по договора, на стойност 51 147 лв. През 2022 г. е получена втора авансова вноска, на стойност 60 000 лв., които са осчетоводени съответно през 2021 г. и 2022 г. правилно по дебитата на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ (111 147 лв.) и неправилно по кредита на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“, вместо по кредита на сметки 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (18 524 лв.) и 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“ (92 622 лв.).

В резултат на неправилните отчитания в предходни отчетни периоди, към 01.01.2023 г.:

- сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ (аналитичната партида по

²⁷ Договор № 180/25.07.2023 г. – 8 230 пр. куб. м. (от които 6 630 пр. куб. м. предадени и 1 600 пр. куб. м. налични на временен склад); Договор № 181/25.07.2023 г. – 4 610 пр. куб. м. (от които 3 780 пр. куб. м. предадени и 830 пр. куб. м. налични на временен склад); Договор № 182/25.07.2023 г. – 5 529 пр. куб. м. (от които 5 329 пр. куб. м. предадени и 200 пр. куб. м. налични на временен склад)

²⁸ 15 475 пр. куб. м. на местното население; 220 пр. куб. м. на училища и читалища

²⁹ услуги за сеч, извозване до временен склад, товарене, транспорт и разтоварване

³⁰ сметка 3020 „Материали“ или сметка 3040 „Стоки“

договора) е с начално дебитно салдо в размер на 195 733 лв., вместо да е нула лв., а
- началното кредитно салдо на сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“ е занижено с 92 622 лв., като не е налично салдо към 01.01.2023 г. за съответния клиент и договор.

През 2023 г. са издадени 8 броя фактури за добита дървесина по договор 242/27.05.2021 г., от които:

- четири³¹ от фактурите не са осчетоводени. Общата стойност по фактурите е равна на нула лв. (при данъчна основа 20 116 лв. и приспадна аванс на същата стойност). Следвало е за фактурите да се съставят счетоводни записвания по дебита на сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“ и кредита на сметка 7199 „Други приходи“ в размер на 20 116 лв.

- една³² от фактурите, по която общината е получила плащане, на стойност 11 615 лв., е осчетоводена правилно по дебита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ (11 615 лв.) и неправилно по кредита на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“, вместо по кредита на сметки 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (1 935 лв.) и 7199 „Други приходи“ (9 679 лв.).

- три³³ от фактурите, по които общината е получила плащания, в размер на 44 311 лв., са осчетоводени правилно по дебита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ (44 311 лв.) и кредита на сметки 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (7 385 лв.) и 7199 „Други приходи“ (36 926 лв.).

1.3. Договорена обща стойност по сключен договор № 22/16.02.2022 г. за продажба на стояща дървесина на корен, неправилно е осчетоводена през 2022 г. по дебита на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ (337 040 лв.) и кредита на сметки 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (56 173 лв.) и 7199 „Други приходи“ (280 867 лв.). Следвало вместо да се признава приход при издаване на фактури от общината за реално добита дървесина. През 2022 г. са получени авансова вноска в началото на годината на стойност 33 704 лв. и изравнителна вноска на края на годината на стойност 23 304 лв., които са осчетоводени по дебита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ и по кредита на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“.

В резултат на съставените неправилни отчитания в предходни отчетни периоди, към 01.01.2023 г. сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ (аналитичната партида по договора) е с начално дебитно салдо в размер на 280 032 лв., вместо да е нула лв.

През 2023 г. са издадени 25 броя фактури за добита дървесина по договор № 22/16.02.2022 г., от които:

- две фактури³⁴ за получени от общината авансови плащания през 2023 г., на обща стойност 213 547 лв., са осчетоводени правилно по дебита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ (213 547 лв.) и неправилно по кредита на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ (213 547 лв.), вместо по сметки 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (35 591 лв.) и 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“ (177 956 лв.);

- за 16 броя³⁵ фактури не са съставени счетоводни записвания. Общата им

³¹ № № 0000034491/31.01.2023 г., 0000035524/25.07.2023 г., 0000035532/27.07.2023 г., 000035841/29.08.2023 г.

³² № 0000036743/30.11.2023 г.

³³ № № 0000035846/30.08.2023 г., 0000036130/28.09.2023 г., 0000036524/26.10.2023 г.

³⁴ № № 0000034558/02.02.2023 г., 0000036744/30.11.2023 г.

³⁵ № № 0000034492/31.01.2023 г.; 0000034493/31.01.2023 г.; 0000034679/28.02.2023 г.; 0000034681/28.02.2023 г.; 0000034811/30.03.2023 г.; 0000034812/30.03.2023 г.; 0000034967/28.04.2023 г.; 0000035106/30.05.2023 г.; 0000035107/30.05.2023 г.; 0000035476/13.07.2023 г.; 0000035477/13.07.2023 г.; 0000035525/25.07.2023 г.; 0000035526/25.07.2023 г.; 0000035531/27.07.2023 г.;

стойност е нула лв. (данъчна основа 177 279 лв. и приспадна аванс в същия размер). Следвало е фактурите да се осчетоводят по дебита на сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“ и кредита на сметка 7199 „Други приходи“ (177 279 лв.).

- три³⁶ от фактурите, за които от общината е получено плащане, са осчетоводени правилно по дебита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ (47 056 лв.) и кредита на сметки 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (7 842 лв.) и 7199 „Други приходи“ (39 213 лв.).

- четири³⁷ от фактурите, за които от общината е получено плащане, на обща стойност 128 516 лв., са осчетоводени правилно по дебита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ (128 516 лв.) и неправилно по кредита на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ (128 516 лв.), вместо по кредита на сметки 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (21 419 лв.) и 7199 „Други приходи“ (107 097 лв.).

В резултат на неправилните отчитания, през 2023 г. не са признати:

- приход - по кредита на сметка 7199 „Други приходи“, в размер на 284 376 лв.;

- разчет за ДДС, в размер на 57 010 лв., по кредита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“).

В резултат на неправилните счетоводни записвания е завишено салдото по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ с 342 063 лв.

Към 31.12.2023 г., без документална обоснованост, е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ (62 031 лв.) и кредита на сметки 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (10 338 лв.) и 7199 „Други приходи“ (51 693 лв.).

Не е спазен счетоводният принцип начисляване, регламентиран в чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч и изискването за отчитане на стопанските операции, съобразно характера им по сметки от СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Не са спазени изискванията на чл.чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ.

2. В община Сунгурларе е осчетоводен сключен договор за доставка на нетна активна електрическа енергия, на стойност 960 000 лв., неправилно като поет ангажимент по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в отчетна група „Бюджет“. Следвало е изпълнението по договора да се отчита като възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация по дебита на сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“.

Към 31.12.2023 г. крайното салдо по сметката за аналитичната партида на доставчика на ел. енергия е в размер на 925 199 лв.³⁸

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т. 11 и 12 от ДДС № 04 от 2010 г. във връзка със специфични изисквания и правила за изключения от обичая ред на отразяване за някои поети ангажименти, като ангажиментите, свързани с регулярни доставки и плащания за комунално-битови разходи, и т. 78 от раздел X „Задбалансова

0000035849/30.08.2023 г.; 0000036876/22.12.2023 г.

³⁶ № № 0000035855/31.08.2023 г.; 0000036137/29.09.2023 г.; 0000036528/27.10.2023 г.

³⁷ № № 0000035535/27.07.2023 г.; 0000035536/27.07.2023 г.; 0000036741/29.11.2023 г.;

0000036867/20.12.2023 г.

³⁸ Одитно доказателство № 08

отчетност за бюджетните показатели „поети ангажименти“ и „нови задължения за разходи“ от ДДС № 14 от 2013 г., относно счетоводното отразяване на ангажиментите с незабавна реализация и приравнените на тях, при които моментът на възникването съвпада с момента на реализацията.

3. При извършените одитни процедури за потвърждаване на салдото по сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ е установено, че на консолидирано ниво в община Сунгурларе сметката е с крайно дебитно салдо към 31.12.2023 г. в размер на 481 686 лв.

При проверка на подадените от общината на Националната агенция за приходите Справки-декларации по ДДС за периода януари – декември 2023 г. и сумите на внесения и дължимия ДДС е установено, че крайното салдо на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ към 31.12.2023 г. би следвало да бъде в размер на 177 лв.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч относно върното и честно предоставяне на имущественото и финансовото състояние от дейността на общината.

4. При извършения финансов одит на ГФО на Община Сунгурларе за 2022 г. е установено:

По осем³⁹ аналитични партии са признати платени аванси в предходни отчетни периоди (в периода от 2009 г. до 2019 г. включително), за които договорената работа не е извършена и приета от общината. Общата стойност на неприключените по този ред аванси е в размер на 170 515 лв.

Не е извършвана инвентаризация на салдото по аналитични партии на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“, а за неуредените вземания общината не е предприела действия за тяхното събиране по съдебен ред.

Неуредените вземания по тези аванси не са признати като просрочени по сметка 9919 „Други просрочени вземания“.

Не са предприети действия за защита на интересите на общината, като:

- в предходни отчетни периоди не е извършвана инвентаризация на салдото по аналитични партии на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“, в резултат на което е допуснато да не се иницират от ръководството и отговорните за това лица проверки относно извършени СМР и/или други услуги за сметка на авансите;

- при наличие на основание за това, по съдебен ред не са потърсени от контрагентите сумите за неизпълнените доставки/услуги преди изтичане на срока по давност.

Не са спазени изискванията на чл. 20, т. 2 от ЗПФ относно принципа за управление на финансите по начин, гарантиращ отчетността и отговорността на разпоредителите с бюджети, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Не са спазени принципите за законосъобразност и добро финансово управление - икономичност, ефикасност и ефективност, задължение на разпоредителите с бюджет по ЗПФ и ЗФУКПС, което е нарушение на бюджетната дисциплина, по смисъла на § 2 от ДР на ЗПФ.

³⁹ „Такса интернет“ – 60 лв.; „Такса интернет км. Вълчин“ – 80 лв.; „Зимно поддържане“ – 27 025 лв.; „Здравна служба с. Манолич“ – 80 760 лв.; „Изграждане канализация с. Грозден“ – 3 492 лв.; „Терен озеленяване с. Грозден“ – 1 920 лв.; „Ремонт кметство“ – 10 000 лв.; „Преасфалтиране на улица „Комсомолска“ – 47 178 лв.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

На одитния екип е предоставена информация, съгласно която към 31.12.2023 г. - след извършен анализ и представено становище от юрисконсулта на общината, от кметът на общината е взето управленско решение за отписване на отпуснати в предходни отчетни периоди (2009 г.- 2018 г.) аванси, в размер на 170 515 лв., за които са изтекли срокове за събиране по съдебен ред.⁴⁰ Съставени са счетоводни операции за отписване на начислените провизии отнасящи се до отписаните аванси в размер общо на 86 577 лв.

Неправилните отчитания са установени при финансовите одити на ГФО за 2021 г. и ГФО 2022 г. на общината при извършени одитни процедури за анализ и потвърждаване на салдото на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

5. При извършени одитни процедури за проверка на съставените счетоводни операции за капитализиране на нефинансови дълготрайни активи, в отчетна група ДСД, се установи, че при въвеждане на информацията за прекласифициране на приключени обекти,⁴¹ на обща стойност 22 980 лв., от сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, съгласно съставен мемориален ордер № 22-61/31.12.2023 г. в счетоводната програма е допусната техническа грешка, в резултат на което неправилно е кредитирана сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД“, вместо сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“.⁴²

Допусната е техническа грешка.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

Не е спазено изискването за осчетоводяването на стопанските операции по сметки от СБО в съответствие с техния характер, съгласно ДДС № 14 от 2013 г.

6. Разходи за придобиване на незавършени инфраструктурни обекти – изготвяне на инвестиционен проект, на стойност 18 040 лв., извършени през 2023 г. по проект⁴³, неправилно са отчетени в отчетна група СЕС по дебита на сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, вместо по сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“.

Разходите неправилно са прехвърлени от отчетна група СЕС в отчетна група ДСД чрез използването на сметка 7603 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Сметки за средства от Европейския съюз“ и „Други сметки и дейности“:

- в отчетна група СЕС - по дебита на сметка 7603 „Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „Сметки за средства от Европейския съюз“ и „Други сметки и дейности“ и кредита на сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, и

- в отчетна група ДСД - по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7603 „Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „Сметки за средства от Европейския съюз“ и „Други сметки и дейности“, вместо със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“.⁴⁴

Не е спазено изискването за осчетоводяването на стопанските операции по сметки

⁴⁰ Одитно доказателство № 10

⁴¹ Спортна площадка Сунгурларе – 180 лв. и ИП Депо – 22 800 лв.

⁴² Одитни доказателства № 12 и № 11

⁴³ „Намаляване на опасността от горски пожари на територията на община Сунгурларе“

⁴⁴ Одитни доказателства № 13 и № 11

в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 18 от ДДС № 14 от 2013, относно капитализиране на разходите за инфраструктурни обекти.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

През одитирания период в общината не е постигнато прилагане на систематичен подход за идентифициране и оценяване на рисковете от неправилни отчитания във финансовия отчет. Въведените контролни дейности не са действали през целия одитиран период, не са разкрили и коригирали неправилни отчитания, свързани с отчитането на приходите и разходите, активите и пасивите, съобразно спецификата на дейността на общината, както и не са предотвратили допускането на нарушения на бюджетната дисциплина.

На основание т. 67 от писмо ДДС № 08 от 2023 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на Сборната оборотна ведомост, Баланса и ОПП към 31.12.2023 г. на община Сунгурларе. Коригираният ГФО за 2023 г. е зареден в системата на ИСО на МФ на 30.10.2024 г. и е представен в Сметната палата с входящ № 07-02-440/#04.11.2024 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 15 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Бургас, ул. „Цар Петър“ № 7.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 008 от 09.01.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Сунгурларе и един за Сметната палата.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горица Грънчарова-Кожарева)
(съгл. Заповед № 154/08.04.2024 г.)

	ангажименти и изпълнението им в община Сунгурларе в отчетна група „Бюджет” и отчетна група СЕС; РД ГФО 2.2.-1 Констативен протокол договори; Договор № 273 от 20.11.23 г.	
09	Констативен протокол от 10.10.2023 г.; Справки-декларации по ДДС за месеците октомври, ноември, декември 2023 г., януари и февруари 2024 г.; справка за ДДС; извлечение от консолидираната ОВ на община Сунгурларе към 31.12.2023 г.; извлечение от сметка 4511.	22
10	РД ГФО 2.16. – 27 за процедури по същество (тестове на детайлите) за извършените операции по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в отчетна група „Бюджет“ и отчетна група СЕС на община Сунгурларе към 31.12.2023 г.; Извлечение от сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“; Становище на юрисконсулт; Докладна записка; МО.	15
11	Коригиращи счетоводни записвания; счетоводни извлечения.	29
12	РД ГФО 2.16. – 34 за процедури по същество (тестове на детайлите) за извършените операции и салда по сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“ в община Сунгурларе; МО от 31.12.2023 г.	4
13	РД № ГФО-2.16-3 за процедури по същество за проверка на счетоводните операции по сметка 7603 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Сметки за средства от Европейския съюз“ и „Други сметки и дейности“; фактура № 0000000182/26.05.2023 г.; счетоводни операции; Договор № 392.1/17.08.2017 г.; Допълнително споразумение от 19.10.2022 г.	23
14	РД № ГФО-2.16-1 за анализ на изпълнението на показателите за финансово състояние на община Сунгурларе към 31.12.2023 г., определени в чл. 130а от Закона за публичните финанси.	3
15	Становище от главен експерт „Бюджет“.	1